

Nýggj stovns- meting fyri grindahvalir

Tann 20. ársfundurin hjá NAMMCO (Norðuratlants-nevndini fyri samstarv um havsúgdjór) varð hildin í Oslo síðstu viku

Leo Poulsen

Visindanevndin hjá NAMMCO er í ár komin fram til eina dagfórda stovnsmeting fyri grindahvalir á okkara leiðum, ið byggja á seinastu hvalateljingarnar frá 2007, og sum gevur eitt tal á 128.000 hvalir fyri Føroyar/Ísland kannarøkið.

Nýggja stovnsmetingin er tó ikki saman-

nevndini komandi árin at dagføra ráðgevingina um grind í sínari heild við støði í nýggjastu granskning. Viðurkent varð, at arbeiðið í Føroyum við at seta sendarar á grind hevur stóran týdning fyri at fáa betri vitan um, hvussu vítt grindahvalurin á okkara leiðum ferðast. Mælt varð til, at hetta arbeiðið heldur fram.

Eftir uppskoti frá Fø-

berilig við gomlu metingina á 778.000 hvalir frá 1989, tí at økið, sum nýggja metingin byggir á, er munandi minni og teljingin var gjørd fyrr um árið. Við øðrum orðum ber ikki til at siga, at stovnurin er minni ella størri nú, enn tá seinasta metingin varð góðkend í 1989.

Hóast dagfórda stovnsmetingin enn ikki gevur eina fullfiggjaða mynd av grindastovninum, metir NAMMCO umsitingarnevndin fyri hvalir ikki, at orsök er at stúra fyri at føroyska gagnnýtslan av grindahvalum gongur stovninum ov nær. Kortini verður NAMMCO visindanevndin biðin um at hyggja nærri at hesum spurningi á sínum næsta fundi við støði í veiðutølu síðani 1997.

Arbeitt verður við-ari í NAMMCO vísinda-

oyum í fjør, fer NAMMCO í ár at skipa fyri eini serfrøðingaverkstovu í november um avlív-ing av smáhvalum við luttøku úr fleiri londum kring heimin, har smáhvalir verða veiddir. Endamálið er at samn-bera galdandi praksis og royndir og koma fram til felags tilmæli um skilabesta tøkni í teimum ymsu veiðihættunum.

Limalondini í NAMMCO eru Føroyar, Grønland, Ísland og Noreg. Harumframt luttaka umboð fyri Kanada, Russland og Japan sum eygleiðarar ði arbeiðinum hjá NAMMCO. Noreg hvur í lötuni for-mansskapin í ráðnum og næsti ársfundurin verður hildin í Noreg í 2012, tá 20 ár verða liðin síðan hetta millumlanda samstarvið varð formliga sett á stovn.

Hóast Akstovan er verri mannað, og tað tí gongur longri tíð ímillum bilasýnini, gongur tað ikki út yvir trygdina

Náa ikki málsetningin

BILASÝN – Vit røkja øll økir í landinum, men tað merkist, at vit eru færri fólk, sigur Jákup Jacobsen, stjóri á Akstovuni

Leo Poulsen

Sparingarnar hava rakt Akstovuna, og nú eru ikki fleiri enn triggir sýnsmenn á stovninum.

– Eg vil tó ikki siga, at vit eru illa fyri. Vit eru triggjar dagar um vikuna í Klaksvík, fyra dagar um vikuna í Eysturoynni og tveir dagar um vikuna í Suðuroynni, so vit røkja øll økir í landinum, sigur Jákup Jacobsen, stjóri á Akstovuni.

Hann sigur, at tað sjálvdi hevði veirð ynskiligt við fleiri

fólkum.

– Men tað hevur gingið higartil. At vit eru færri nú ger so sjálvandi tað, at longri gongur ímillum, at bilarnir verða sýnaðir, men eg haldi ikki, at tað gongur út yvir trygdina, sigur Jákup Jacobsen.

Bilarnir skulu til sýn tá teir eru fyra ára gamlir, og síðani annaðhvørt ár til teir eru tíggju ára gamlir. Tá teir fara upp um tey tíggju árin kunnu teir krevjast til sýn hvørt ár.

– Men við tí orku, vit hava,

ganga meiri enn ásettu tvey árin ímillum, at bilarnir fáa boð um sýn, sigur Jákup Jacobsen.

Hann sigur, at bilasølan hevur geirð minkandi seinastu árin og tað hevur ført við sær, at meðalaldurin á persónbilum er farin nakað upp.

– Meðalaldurin nú er 8,1 ár, og tað er júst eitt ár meira, enn tá hann var lægstur fyri nøkrum árum síðani, sigur Jákup Jacobsen.

Hóast teir hava verið fyri sparingum sum merktu, at

Akstovan í fjør mátti siga millum øðrum einum sýnsmanni úr starvi, metir stjórin kortini, at stovnurin megnar at røkja uppgávuna á ein nøktandi hátt.

– Tað hevði sum nevnt verið ynskiligt við fleiri starvsfólkum, men sum øll onnur mugu eisini vit taka lut í sparingunum. Og eg meti ikki, at tað gongur út yvir trygdina, sigur Jákup Jacobsen, stjóri á Akstovuni.

Mótrokningin verður nú avtikin

Bjørn Kalsø, lögtingsmaður fyri Sambandsflokkinn hevur í dag lagt fyri Løgtingi uppskot um broyting í lógini um almannapensjónir

Endamálið við uppskotinum er at broyta mótrokningina í fólkapensjónini hjá giftum, soleiðis at tað frameftir ikki verður mótroknað í inntøku hjá hjúnaafelaga.

– Ætlanin við uppskotinum er ikki at leggja seg út í, hvørt pensjónistar velja at liva saman í hjúnalag ella ikki. Hinvegin er umráðandi, at tað ikki er ein ov stórus figgjarligur bági, hjá pensjónisti at verða giftur, sigur Bjørn Kalsø.

Bjørn Kalsø leggur afturat, at uppskotið eigur at geva einum komandi landsstýrið íblástur at fara undir eina tilgongd, har lóggáva á øðrum økjum verður gjøgnumgingin, við tí fyri eyga,

Bjørn Kalsø vil hava mótrokningina burtur

at lúka burtur figgjarligar vansar, sum fólk renna seg í,

um tey velja at liva saman í hjúnalagi.

Í viðmerkingunum til uppskotið sigur Bjørn Kalsø:

»Endamálið við broytingini er at broyta mótrokningina í fólkapensjónini hjá gifum soleiðis, at tað frameftir ikki verður mótroknað í inntøku hjá hjúnaafelaga.

Í eina tí hevur verið ar-beitt við eini umfatandi pensjónsnýskipan. Nakað hevur verið gjørt burtúr, at breið politisk semja er um ætlaðu broytingarnar í nýskipanini. Men seinni hevur tað víst seg, at politikarar úr øllum flokkum ikki heilt kenna seg aftur í semjuni.

Tað hevur ivaleyst verið størsta orsøkin til, at

nýskipanin ongantíð kom aftur úr nevndini, eftir at hon varð lögð fyri Løgtingið í vár. Landsstýrið er heldur ikki komið aftur í Løgtingið við málinum, hóast hópur av øðrum málum, ið fullu burtur í undanfarnu tingsetu, eru lögð fyri tingið.

Hóast semja ikki hevur verið um samlaðu pensjónsnýskipanina, so eru kortini tættir í uppskotinum, sum breið semja hevur verið um.

Eitt nú hevur full semja verið um, at galdandi mótrokning í fólkapensjónini millum hjúnaafelagar eigur at verða avtikin.

Tað er sæð í hesum ljósi, at uppskotið verður lagt fram nú.